

Mükellefiyeti bulunan Yapı Kooperatifinin durumunun Kurumlar Vergisi, KDV ve Vergi Usul Kanunu Yönünden Değerlendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.48.15.01-48.15.01/KV-10-82
Tarih	17.05.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

MUĞLA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.48.15.01-48.15.01/KV-10-82

17/05/2012

Konu : Mükellefiyeti bulunan Yapı Kooperatifinin durumunun Kurumlar Vergisi, KDV ve Vergi Usul Kanunu Yönünden Değerlendirilmesi

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, Ortaca Malmüdürlüğünün ... vergi kimlik numaralı mükellefi olduğunuz belirtilerek kurumlar vergisinden muaf olup olmadığınız, geçici vergi ve katma değer vergisi beyannamesi ile Ba Bs formlarını verip vermeyeceğiniz, vergi levhası tasdik ettirme zorunluluğunuz olup olmadığı ve mal ve hizmet alımlarında uygulanacak KDV oranı konularında Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

A- Kurumlar Vergisi Kanunu Yönünden;

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde, tüketim ve taşımacılık kooperatifleri hariç olmak üzere, ana sözleşmelerinde sermaye üzerinden kazanç

dağıtılmaması, yönetim kurulu başkan ve üyelerine kazanç üzerinden pay verilmemesi, yedek akçelerin ortaklara dağıtılmaması ve sadece ortaklarla iş görülmesine (Yapı kooperatiflerinin kendilerine ait arsalarını kat karşılığı vererek her bir hisse için bir iş yeri veya konut elde etmeleri ortak dışı işlem sayılmaz.) ilişkin hükümler bulunup, bu hükümlere fiilen uyan kooperatifler ile bu kayıt ve şartlara ek olarak kuruluşundan inşaatın bitim tarihine kadar yönetim ve denetim kurullarında, söz konusu inşaat işlerini kısmen veya tamamen üstlenen gerçek kişilerle tüzel kişi temsilcilerine veya Kanunun 13'üncü maddesine göre bunlarla ilişkili olduğu kabul edilen kişilere veya yukarıda sayılanlarla işçi ve işveren ilişkisi içinde bulunanlara yer vermeyen ve yapı ruhsatı ile arsa tapusu kooperatif tüzel kişiliği adına tescil edilmiş olan yapı kooperatiflerinin, kurumlar vergisinden muaf olduğu hüküm altına alınmıştır.

Dolayısıyla, Başkanlığımız kayıtlarının incelenmesinden halen kurumlar vergisi mükellefi olduğu görülen kooperatifinizin mükellefiyetle ilgili ödevleri yerine getirmesi gerekmekte olup Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde yazılı şartları sağlamanız halinde kooperatifiniz kurumlar vergisinden muaf tutulabilecektir.

B- Katma Değer Vergisi Kanunu Yönünden;

Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun 1/1 inci maddesine göre, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler KDV ye tabidir.

KDV Kanununun geçici 15 inci maddesi ile 29/7/1998 tarihinden önce bina inşaat ruhsatı alınmış inşaatlara ilişkin konut yapı kooperatiflerine yapılan inşaat taahhüt işleri KDV den istisna edilmiştir.

29/7/1998 tarihinden sonra bina inşaat ruhsatı alınmış konut yapı kooperatiflerine yapılan inşaat taahhüt işleri ise mal ve hizmetlere uygulanacak KDV oranlarının tespitine ilişkin 2007/13033 sayılı Kararnamenin 12 nci sırası uyarınca % 1 oranında KDV ye tabidir.

Konut yapı kooperatiflerine yapılan inşaat taahhüt işlerinde KDV uygulamasına ilişkin açıklamalara 49, 66 ve 106 seri no.lu KDV Genel Tebliği ile 60 no.lu KDV Sirkülerinde yer verilmiştir.

Kanunun geçici 28 inci maddesinde ise 3/7/2009 tarihinden önce bina inşaat ruhsatı almış olan konut yapı kooperatiflerince, üyelerine yapılan konut teslimlerinin KDV den müstesna olduğu hüküm altına alınmıştır.

Konu ile ilgili olarak 113 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinde;

- 3/7/2009 tarihinden itibaren bina inşaat ruhsatı almış konut yapı kooperatifleri tarafından, üyelerine yapılacak konut teslimlerinin, söz konusu konutlar için belirlenen oranlarda KDV ye tabi olacağı,
- 3/7/2009 tarihinden itibaren bina inşaat ruhsatı alan konut yapı kooperatifleri adına, bina inşaat ruhsatının alındığı tarihten itibaren KDV mükellefiyetinin tesis edileceği, vergiye tabi işlemleri bulunmasa dahi sözü edilen konut yapı kooperatifleri tarafından takvim yılının üçer aylık dönemleri itibariyle KDV

beyannamesi verileceği; konut yapı kooperatifi adına bina inşaat ruhsatı alınmadığı müddetçe KDV mükellefiyeti tesis edilmesine gerek bulunmadığı,

- 3/7/2009 tarihinden önce bina inşaat ruhsatı almış konut yapı kooperatiflerince üyelerine yapılan konut teslimlerinde istisna uygulamasının devam edeceği,

açıklanmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde;

- 29/7/1998 tarihinden önce (4/8/1989) düzenlenmiş inşaat ruhsatına dayanılarak Kooperatifinize yapılacak inşaat taahhüt işleri KDV den istisna olacaktır.

- Kooperatifinize yapılacak olan inşaat işi mahiyetinde olmayan veya taahhüde dayanmayan her türlü hizmet ifaları ve mal teslimleri genel hükümlere göre KDV ye tabi olacaktır.

- Kooperatifinizce 3/7/2009 tarihinden önce alınan (4/8/1989) inşaat ruhsatına dayanılarak inşa edilen konutların üyelerinize teslimi KDV den istisna olup, vergiye tabi başkaca işleminizin bulunmaması kaydıyla KDV yönünden mükellefiyet tesis ettirmenize ve KDV beyannamesi vermenize gerek bulunmamaktadır.

C- Vergi Usul Kanunu Yönünden:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 6111 sayılı Kanunun 82 nci maddesiyle değişen "Vergi Mahremiyeti" başlıklı 5 inci maddesinin dördüncü fıkrasında, "Gelir vergisi mükellefleri (Kazancı basit usulde tespit edilenler dahil) ile sermaye şirketleri her yıl Mayıs ayının son gününe kadar vergi tarhına esas olan kazanç tutarları ile bunlara isabet eden vergi miktarlarını gösteren levhayı almak zorundadırlar." hükmü yer almaktadır.

27.05.2011 tarihli ve 27946 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 408 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin "Vergi Levhası Almak Mecburiyetinde Olanlar" başlıklı 2.1 inci bölümünde gelir vergisi mükelleflerinden ticari kazanç sahipleri, zirai kazanç sahipleri ile serbest meslek erbabının; kurumlar vergisinde anonim şirketler, limited şirketler ile eshamlı komandit şirketlerin vergi levhası almak mecburiyetinde oldukları belirtilmiştir.

Yukarıdaki hüküm ve açıklamalar uyarınca kooperatiflerin vergi levhası alma ve bulundurma zorunluluğu bulunmamaktadır.

Öte yandan, 381 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde; "Bilindiği üzere, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 148, 149 ve Mükerrer 257 nci maddelerinin verdiği yetkiye dayanılarak, 362 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin belirli bir haddi aşan mal ve hizmet alımlarını "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile; mal ve hizmet

satışlarını ise "Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)" ile bildirmeleri hususunda yükümlülük getirilmiştir.

Bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin mal ve hizmet alımları ile mal ve hizmet satışlarının 2008 yılı ve müteakip yıllarda bildirilmesinde uygulanacak usul ve esaslar ile bildirim hadleri bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.

Aynı tebliğin "Diğer Hususlar ve Cezai Yaptırım" başlıklı bölümünde; "4.13- Kurumlar vergisinden muaf olanlar 2007 yılı ve takip eden yıllarda Ba ve Bs bildiriminde bulunmayacaklardır." denilmektedir.

Buna göre, kooperatifinizin 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda belirtilen muafiyet şartlarını taşıması halinde, kooperatifiniz adına Ba ve Bs bildirim formlarını verme zorunluluğu bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026